

**PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU
JU SREDNJA MEDICINSKA ŠKOLA - JEZERO SARAJEVO**

Sarajevo, 27.06.2023. godine

Na osnovu člana 143. Zakona o srednjem obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo” broj: 23/17, 30/19 i 33/21), člana 156. Pravila Škole, a u vezi sa članom 22. tačka d. i člana 23. Zakona o zaštiti na radu („Službene novine Federacije BiH“ broj: 79/20) Školski odbor JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo na 15. sjednici održanoj dana 27.06.2023. godine *donosi*

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

Pravilnikom o zaštiti na radu (u daljem tekstu: Pravilnik) reguliše se zaštita na radu koja obuhvata skup mjera i aktivnosti usmjerenih na stvaranje uvjeta koji obezbjeđuju sigurnost na radu, na sprječavanje i otklanjanje opasnosti i štetnosti koje mogu prouzrokovati povrede na radu, oboljenja i oštećenja zdravlja radnika na radu, kao i čuvanje života i zdravlja radnika u JU Srednja medicinska škola-Jezero Sarajevo (u daljnjem tekstu: Poslodavac).

Član 2.

Poslodavac utvrđuje i uređuje:

- a) organizaciju provođenja zaštite na radu,
- b) pravila prevencije i zaštite,
- c) poslove sa povećanim rizikom,
- d) poslove na kojima se provodi mjera skraćivanja radnog vremena,
- e) način utvrđivanja zdravstvenog stanja radnika koji rade na poslovima sa povećanim rizikom, i drugih radnika,
- f) prava, obaveze i odgovornosti radnika za zaštitu na radu i drugih radnika u ovoj oblasti,
- g) evidencije, izvještavanje i obavještanje o nesrećama i povredama na radu i profesionalnim oboljenjima,
- h) prijelazne i završne odredbe.

Član 3.

(1) Pravo na zaštitu na radu kod Poslodavca imaju:

- a) svi radnici koji su u radnom odnosu sa Poslodavcem,
- b) lica koja se po bilo kom osnovu nalaze na radu kod Poslodavca,
- c) učenici i studenti na praktičnoj nastavi ili stručnoj praksi,
- d) drugo lice koje se zatekne u radnoj okolini radi obavljanja određenih poslova, ako je o njegovom prisustvu upoznat Poslodavac.

(2) Ovo pravo podrazumjeva i obavezu i odgovornost navedenih radnika i drugih lica da poštuju i provode propisane mjere zaštite na radu za vrijeme rada i boravka u objektima i prostorima Poslodavca, kao i za vrijeme obavljanja ugovorenih poslova u objektima poslovnih partnera, u skladu sa propisima tih poslovnih partnera.

Član 4.

Poslodavac provodi mjere zaštite na radu poštujući sljedeća opća načela prevencije:

- a) procjene rizika;
- b) izbjegavanja rizika;
- c) sprječavanja rizika;
- d) otklanjanja rizika na njihovom izvoru;
- e) prilagođavanja rada i mjesta rada radniku naročito u pogledu izbora opreme za rad i metoda rada, kao i izbora tehnološkog postupka da bi se izbjegla jednoličnost u radu u cilju smanjenja njihovog uticaja na zdravlje radnika;
- f) prilagođavanja tehničkom napretku;
- g) zamjene opasnih tehnoloških procesa ili metoda rada bezopasnim ili manje opasnim;
- h) zamjene opasnih materija bezopasnim;
- i) utvrđivanja jedinstvenih preventivnih mjera s ciljem međusobnog povezivanja tehnologije, organizacije rada, uvjeta rada, socijalnih odnosa i uticaja faktora vezanih za radnu okolinu;
- j) davanja prednosti zajedničkim mjerama zaštite pred pojedinačnim;
- l) odgovarajućeg osposobljavanja i obavještanja radnika.

Član 5.

U cilju ostvarivanja provođenja i unapređivanja zaštite na radu, Poslodavac je dužan donijeti poseban godišnji Program mjera zaštite na radu i obezbijediti potrebna sredstva za njegovu realizaciju.

Član 6.

Programom mjera zaštite na radu iz prethodnog člana utvrdit će se ciljevi i zadaci za siguran rad i za unapređenje tehnologije rada, sredstava i uređaja za rad i radne sredine, obrazovanje i stručno usavršavanje radnika iz zaštite na radu, unapređenje zdravstvene zaštite i prevencije od povreda i oboljenja radnika kod Poslodavca.

Član 7.

Svi radnici kod Poslodavca imaju pravo da učestvuju u uređivanju, preduzimanju i unapređenju zaštite na radu u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu i propisima donesenim na osnovu Zakona.

II MJERE ZAŠTITE NA RADU

1. Mjere kojima se neposredno obezbjeđuje sigurnost na radu

Član 8.

Mjere zaštite na radu, utvrđene ovim pravilnikom, obuhvataju:

- a) mjere kojima se neposredno obezbjeđuje sigurnost na radu,
- b) mjere u vezi sa uslovima rada,
- c) mjere u vezi sa posebnom zaštitom radnika (žena, mladih radnika i invalidnih lica).

Član 9.

Poslodavac je dužan obezbijediti za sva radna mjesta odgovarajuće opšte mjere zaštite radnika, a naročito:

- propisane uvjete koje treba da ispunjavaju radne i pomoćne prostorije,
- odgovarajuće pristupne i unutrašnje komunikacione puteve u radnim prostorijama i na vanjskom prostoru,
- upotrebu bezbjednih sredstava rada i opreme,
- pružanje prve pomoći radnicima,
- obezbjeđenje potrebne temperature, ventilacije i osvjjetljenja u radnim prostorijama,
- ograničenje buke i vibracije na dopušteni nivo,
- otklanjanje štetnih utjecaja opasnih materija,
- obezbjeđenje od udara električne struje i
- sprečavanje nastanka eventualnog požara i eksplozije.

Član 10.

- (1) Radne i pomoćne prostorije moraju biti prema vrsti poslova dovoljno osvjjetljene prirodnom ili vještačkom svjetlošću.
- (2) Prozori, otvori za osvjjetljenje kao i elementi za vještačko osvjjetljenje moraju se držati u čistom i ispravnom stanju.

Član 11.

Radne prostorije u zimskom periodu moraju se zagrijavati, a temperatura u radnoj prostoriji treba da odgovara propisanim vrijednostima u zavisnosti od intenziteta tjelesnog rada, vlažnosti i kretanju zraka u radnoj prostoriji.

Član 12.

- (1) Podovi radnih prostorija moraju biti čvrsti, ravni, pogodni za održavanje i ne smiju propuštati vlagu.
- (2) U radnim prostorijama mora se obezbijediti prirodna ili vještačka ventilacija.

Član 13.

Poslove održavanja i popravke elektroinstalacija i uređaja Poslodavac će povjeriti samo kvalifikovanim radnicima koji su za to ovlašteni. U nedostatku takvog kadra Poslodavac će angažovati ovlaštenu organizaciju.

Član 14.

Radnici su dužni prijaviti svaki kvar na električnim uređajima i instalacijama te takve električne uređaje i instalacije staviti van upotrebe dok od strane stručnog lica ne budu osposobljeni za siguran rad.

Član 15.

Periodične preglede i ispitivanja iz članova 13. i 14., Poslodavac će povjeriti ovlaštenim stručnim ustanovama iz oblasti zaštite na radu, koje su dužne izdati o tome odgovarajuću ispravu.

2. Mjere u vezi sa uslovima rada

Član 16.

Poslodavac je dužan, za svako radno mjesto utvrditi uvjete rada i zahtjeve u pogledu zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti radnika koji će raditi na tom radnom mjestu.

Član 17.

Radnik ne može zasnovati radni odnos sa Poslodavcem ukoliko prethodno nije utvrđeno da njegovo zdravstveno stanje i psihofizičke sposobnosti odgovaraju uvjetima rada i zahtjevima radnog mjesta.

Član 18.

Radnik je dužan obavijestiti Poslodavca i zdravstvenu organizaciju ukoliko boluje od bolesti koja se ne može utvrditi ljekarskim pregledom ili ima takav zdravstveni nedostatak koji može predstavljati opasnost za ostale radnike i okolinu na radnom mjestu.

Član 19.

(1) Ukoliko se desi da na određenom radnom mjestu, i pored primjene mjera zaštite na radu, bude izražena opasnost od oboljevanja, odnosno nastupanja invalidnosti nakon određenog vremena provedenog na tom radnom mjestu, Poslodavac je dužan poduzeti mjere kojima će spriječiti nastupanje oboljenja, odnosno invalidnosti kod radnika koji radi na tom radnom mjestu.

(2) Mjere iz prethodnog stava mogu biti:

- a) ograničenje dnevnog radnog vremena,
- b) raspoređivanje radnika na druge poslove u toku radnog dana, raspoređivanje radnika na drugo radno mjesto koje odgovara stepenu stručne spreme radnika,
- c) preventivni odnosno programirani odmori i druge mjere utvrđene Kolektivnim ugovorom.

Član 20.

Aktom o procjeni rizika za radno mjesto i mjesto rada kod Poslodavca nisu utvrđena radna mjesta sa povećanim rizikom.

Član 21.

Poslodavac vrši periodične preglede i ispitivanje fizičkih, hemijskih, bioloških štetnosti i mikroklimu u radnim i pomoćnim prostorijama, te periodične preglede ispitivanja sredstava rada.

Član 22.

Prema Članu 10. Pravilnika o načinu, postupku i rokovima vršenja periodičnih pregleda i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu („Službeni list Federacije BiH“ broj: 23/21), a u skladu sa uputstvima proizvođača, standardima i tehničkim propisima, Poslodavac posjeduje kućanske aparate namijenjene korištenju u domaćinstvu, audio i video opremu, opremu za informacione tehnologije te uobičajenu uredsku opremu koja ne podliježe periodičnom pregledu i ispitivanju.

III PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI DRUŠTVA I RADNIKA U VEZI SA ZAŠTITOM NA RADU

Član 23.

U cilju ostvarivanja razvoja i unaprjeđenja zaštite na radu Poslodavac će da donese Plan zaštite na radu i program mjera zaštite na radu.

Član 24.

- (1) Programom mjera zaštite na radu utvrdit će se ciljevi i zadaci za siguran rad i za unaprjeđenje tehnologije rada, radne sredine, obrazovanje i stručno usavršavanje radnika iz zaštite na radu, unaprjeđenje zdravstvene zaštite i prevencije od povreda i oboljenja radnika.
- (2) Plan zaštite na radu donosi se na duži vremenski period i sadrži ciljeve i zadatke u pogledu organizovanja i usavršavanja procesa rada, poboljšanja uslova rada i preduzimanje mjera zaštite na radu kojima se obezbjeđuje sigurnost na radu.
- (3) Za svaku tekuću godinu donosi se program mjera zaštite na radu u kojem se utvrđuju obaveze i zadaci koje treba izvršiti u tekućoj godini, način i sredstva za izvršenje obaveza i zadataka kao i odgovorni radnici za njihovo izvršenje.

Član 25.

Poslodavac je dužan da:

- a) organizuje poslove sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
- b) vrši procjenu rizika za svako radno mjesto i utvrđuje poslove sa povećanim rizikom, na način i pod uvjetima utvrđenim ovim pravilnikom,
- c) omogućiti radniku da se prije stupanja na rad upozna sa mjerama sigurnosti i zaštite na radu,
- d) donese interni akt o zaštiti na radu,
- e) obavještava radnike, sindikat i povjerenika za zaštitu na radu o uvođenju novih tehnologija i sredstava za rad, te opasnostima i štetnostima po zdravlje radnika i izdaje uputstva za siguran rad,
- d) osigurava da planiranje i uvođenje novih tehnologija bude predmet savjetovanja sa radnicima i/ili njihovim povjerenikom za zaštitu na radu u vezi sa posljedicama po sigurnost i zdravlje izazvanih izborom opreme, uvjeta rada i radne okoline,
- e) osposobljava radnike za siguran rad,
- f) osigurava radnicima sredstva i opremu lične zaštite i njihovo korištenje,
- g) osigurava periodične ljekarske preglede radnika koji rade na poslovima na kojima postoje povećani rizici po zdravlje, ukoliko se utvrdi aktom o procjeni rizika da postoje, i preduzima mjere za sprječavanje nastanka invaliditeta i profesionalnih oboljenja radnika,
- h) osigurava periodične preglede sredstava rada i sredstava i opreme lične zaštite pri radu, u skladu sa tehničkim standardima,
- i) osigurava periodične preglede i ispitivanja fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklimu u radnoj okolini,
- j) osigurava periodične preglede i ispitivanja sredstava rada i opreme, radnih i pomoćnih prostorija i sredstava i opreme lične zaštite, koji ne podliježu obaveznim periodičnim pregledima i ispitivanjima, na način, po postupku i u rokovima utvrđenim općim aktom,
- k) provodi mjere zaštite od požara u skladu sa posebnim propisima,
- l) provodi mjere za osiguranje prve pomoći,
- m) unaprjeđuje sigurnost i zaštitu zdravlja na radu,
- n) obavještava nadležnu inspekciju rada o svakom smrtnom slučaju, nesreći koja je zadesila jednog ili više radnika, teškoj povredi, profesionalnom oboljenju, svakoj pojavi ili bolesti koje pogađaju više od jednog radnika i svakoj pojavi koja bi mogla ugroziti život ili zdravlje radnika na radu,
- o) obavještava nadležnu inspekciju o početku i završetku radova na izgradnji, montaži, zamjeni opreme, remontu i rekonstrukciji objekata,
- p) zabrani upotrebu alkohola za vrijeme rada, odnosno rad radnika pod dejstvom alkohola i drugih narkotika koji smanjuju radnu sposobnost,
- r) obavještava inspektora rada o preduzetim mjerama radi otklanjanja nepravilnosti na koje je ukazao inspektor rada.

Član 26.

- (1) U slučaju promjene rizika u procesu rada, poslodavac je dužan da izvrši odgovarajuću izmjenu Akta o procjeni rizika.
- (2) Akt o procjeni rizika podliježe potpunoj izmjeni i dopuni nakon svake kolektivne povrede na radu sa smrtnim posljedicama, koja se dogodi na radnom mjestu i mjestu rada u radnoj okolini poslodavca ili ukoliko to naloži inspektor.
- (3) Akt o procjeni rizika podliježe djelimičnoj izmjeni i dopuni, u dijelu koji se odnosi na određeno radno mjesto i s njim povezana radna mjesta, i to:
 - a) u slučaju smrtno i teške povrede na radu;
 - b) u slučaju svake nove opasnosti ili štetnosti, odnosno promjene stepena rizika u procesu rada;
 - c) kada mjere koje su utvrđene za sprječavanje, otklanjanje ili smanjenje rizika ne odgovaraju procijenjenom stanju;
 - d) kada postoje mogućnosti i načini za unaprjeđenje, odnosno dopunu procijenjenih rizika;
 - e) u slučaju kada to naloži inspektor rada.

Član 27.

Poslodavac vrši procjenu rizika za svako radno mjesto i mjesto rada u radnoj okolini, i aktom o procjeni rizika utvrđuje se organizacija provođenja zaštite na radu, pravila prevencije i zaštite, poslovi sa povećanim rizikom, poslovi na kojima se provodi mjera skraćivanja radnog vremena, način utvrđivanja zdravstvenog stanja radnika koji rade na poslovima sa povećanim rizikom i drugih radnika, sredstava i opreme lične zaštite koja pripadaju radniku, te prava, obaveze i odgovornosti radnika zaštite na radu i drugih radnika u ovoj oblasti, kao i druga pitanja od značaja za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu.

2. Organizacija poslova zaštite na radu

Član 28.

Poslove zaštite na radu Poslodavac može da obavlja sam u djelatnostima trgovine, ugostiteljstva i turizma, finansijsko-tehničkih i poslovnih usluga, obrazovanja, znanosti i informacija, zdravstvene i socijalne zaštite i u stambeno-komunalnim djelatnostima, kao i u drugim djelatnostima, ako ima do 30 radnika, te ukoliko je internim

aktom o zaštiti na radu, a temeljem akta o procjeni rizika, utvrđeno da kod poslodavca ne postoje poslovi sa povećanim rizikom.

Član 29.

U djelatnostima iz člana 28. ovog pravilnika Poslodavac može da obavlja poslove zaštite na radu samo ako ima više od 30 radnika, te ukoliko ima zaposlenog najmanje jednog radnika koji ima najmanje srednju stručnu spremu – IV stepen tehničkog usmjerenja i najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima zaštite na radu ili najmanje jednog radnika koji ima visoku stručnu spremu – VII stepen ili visoko obrazovanje prvog ciklusa Bolonjskog sistema studiranja (koja se vrednuje sa najmanje 180, odnosno 240 ECTS bodova) iz grupacije tehničkih ili drugih nauka koje odgovaraju djelatnosti poslodavca, sa najmanje jednom godinom radnog iskustva u struci.

Član 30.

Odgovorno lice za zaštitu na radu odgovoran je za primjenu i kontrolu provođenja mjera zaštite na radu kod Poslodavca koje su propisane odgovarajućim zakonskim i tehničkim propisima i ovim pravilnikom, te u tom smislu naročito je odgovorno za:

- a) učešće u izradi akta o procjeni rizika,
- b) izradu prijedloga internog akta o zaštiti na radu,
- c) izradu plana i programa mjera zaštite na radu,
- d) unutrašnji nadzor nad primjenom mjera zaštite na radu,
- e) stručnu pomoć poslodavcu u provođenju i unaprjeđenju sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
- f) izradu uputstava za siguran rad,
- g) praćenje i organizovanje periodičnih pregleda, električne i gromobranske instalacije,
- h) praćenje i organizovanje periodičnih pregleda hemijskih, fizičkih i bioloških štetnosti i mikroklimе u radnoj okolini,
- i) pripremu i organizovanje osposobljavanja radnika za siguran rad,
- j) praćenje stanja i izvještavanje poslodavca o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i bolestima u vezi sa radom,
- k) analiziranje uzroka povreda na radu i profesionalnih oboljenja u saradnji sa ovlaštenim doktorom specijalistom medicine rada i predlaganje mjere za unaprjeđenje sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
- l) savjetovanje poslodavca u pogledu izbora i nabavke opreme i tehnološkog procesa rada,
- m) saradnju sa poslodavcem prilikom planiranja izgradnje i rekonstrukcije objekata namijenjenih za rad,
- n) saradnju sa nadležnom inspekcijom rada i drugim ustanovama koje se bave sigurnošću i zaštitom na radu,
- o) saradnju sa sindikatом, vijećem zaposlenika i povjerenikom za zaštitu na radu, u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu.

Povjerenik za zaštitu na radu

Član 31.

(1) Kod poslodavca koji zapošljava 30 ili više radnika, radnici biraju ili imenuju povjerenika za zaštitu na radu. Povjerenik radnika za zaštitu na radu obavezan je štiti interese radnika na području zaštite na radu, te pratiti primjenu pravila, mjera, postupaka i aktivnosti zaštite na radu.

Ako Povjerenika izaberu radnici Poslodavca, Povjerenik za zaštitu na radu ima pravo da:

- dobije informacije o uvjetima rada, analizama povreda na radu, profesionalnih oboljenja i bolesti vezanih za rad, te nalazima i preporukama inspekcijских organa,
- zahtijeva od poslodavca da preduzme odgovarajuće mjere i dostavi mu prijedloge za ublažavanje rizika i otklanjanja izvora opasnosti,
- informiše radnike o provođenju mjera zaštite na radu,
- zahtijeva inspekcijски pregled ako smatra da mjere koje je preduzeo poslodavac nisu primjerene cilju po kojem treba osigurati sigurne i zdrave uvjete rada i iznese svoja zapažanja u toku inspekcijskog pregleda,
- prisustvuje inspekcijским pregledima i/ili dostavi svoja zapažanja u toku inspekcijških pregleda.

3. Osposobljavanje radnika za siguran i zdrav rad

Član 32.

Prije raspoređivanja radnika na radno mjesto i određene poslove, radnik se mora obavezno osposobiti iz oblasti zaštite na radu. Osposobljavanje se mora sprovesti i kada se vrše promjene u tehničko-tehnološkom procesu rada. Po završenom osposobljavanju Poslodavac je dužan da izvrši provjeru sposobnosti radnika za samostalan i siguran rad na radnom mjestu, i to putem interne stručne komisije ili ovlaštenih organizacija.

Član 33.

Radnik koji prilikom provjere sposobnosti ne pokaže zadovoljavajući uspjeh ne može raditi na radnom mjestu sve dok se ne osposobi za siguran i zdrav rad.

Član 34.

Plan i program osposobljavanja radnika za rad na siguran način izrađen je na osnovi procjene rizika koja proizlazi iz tehnološkog procesa za konkretna mjesta rada, a sastoji se od teoretskog i praktičnog dijela.

Član 35.

(1) Programom obuke iz prethodnog člana, radnik se mora upoznati, naročito sa:

- radnim procesom i organizacijom rada kod Poslodavca, kao i u objektima poslovnih partnera, a posebno sa poslovnima radnog mjesta na koje je raspoređen,
- opasnostima koje ugrožavaju bezbjednost na radu, korištenjem sredstava rada i opreme i načinom upotrebe opasnih materija,
- opasnostima koje ugrožavaju sigurnost na radu kod izvršavanja pojedinih poslova u objektima poslovnih partnera,
- mjerama zaštite na radu i razlozima zbog kojih se te mjere predviđaju i provode,
- upotrebom odgovarajućih sredstava rada i opreme i odgovarajućih sredstava lične zaštite, kao i pravilnim i namjenskim korištenjem uređaja i sredstava kojima se služi pri radu,
- pravima i dužnostima u provođenju propisa i mjera zaštite na radu i posljedicama zbog nepridržavanja propisa i mjera zaštite na radu,
- pružanjem prve pomoći,
- organizacijom zaštite na radu kod Poslodavca i u objektima poslovnih partnera i
- korištenjem protivpožarnih aparata.

(2) Program obuke sadrži teoretski i praktični dio obuke.

Član 36.

Poslodavac je dužan u sklopu obuke radnika, određene grupe radnika upoznati i sa planovima evakuacije i spašavanja u javnim objektima poslovnih partnera gdje radnici Poslodavca obavljaju određene poslove.

4. Prava i obaveze radnika

Član 37.

(1) Radnik ima pravo na sigurne i zdrave uslove rada.

(2) Radna okolina i sredstva za rad moraju, s obzirom na prirodu posla, biti sigurni za radnike i ne smiju ugroziti njihovo zdravlje.

Član 38.

Radnik je dužan da obavlja posao u skladu sa svojom stručnom spremom i završenom obukom, kao i uputstvima koja daje Poslodavac, tako da ne izlaže sebe ili druga lica na koja mogu uticati njegove aktivnosti ili nepažnja u toku procesa rada, opasnostima od povrede na radu ili profesionalne bolesti.

Član 39.

(1) Radnici su, naročito dužni:

- a) da se pridržavaju utvrđenih pravila sigurnosti i zaštite zdravlja na radu u smislu ovog pravilnika,
- b) da pravilno upotrebljavaju sredstva za rad i opremu,
- c) ne smiju samovoljno isključiti, modifikovati, promijeniti ili ukloniti sigurnosni uređaj koji je instaliran,
- d) da odmah obavijeste direktora o svakoj pojavi na poslu za koju postoji opravdana sumnja da predstavlja opasnost po sigurnost i zdravlje kao i o nedostacima u postupcima zaštite,
- e) da obavijeste lice odgovorno za to radno mjesto i/ili Poslodavca o povredama koje su zadobili,
- f) da sarađuju sa Poslodavcem u provođenju mjera ili zahtjeva koje je naredio inspektor rada,
- g) da sarađuju sa Poslodavcem u provođenju mjera koje će obezbijediti da radna okolina i uvjeti rada budu sigurni i ne predstavljaju rizik po sigurnost i zdravlje u okviru njihovog radnog mjesta,
- h) da obavljaju periodične ljekarske preglede u terminima po zahtjevu Poslodavca,
- i) da daju sve podatke i informacije koje traže inspektori rada.

(2) Radnik koji se ne pridržava utvrđenih pravila sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, te propisanih obaveza u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu („Službeni novine Federacije BIH“ broj: 79/20) i ovim pravilnikom čini težu povredu radne obaveze u skladu sa Pravilnikom o radu.

Član 40.

(1) Radnik ima pravo da odbije da radi ako smatra da mu prijete neposredna opasnost po život i zdravlje i dužan je da o tome odmah obavijesti svog neposrednog rukovodioca i/ili imenovanog radnika za zaštitu na radu, nadležnog inspektora rada.

(2) Radnik iz stava (1) ovog člana koji se udaljio sa radnog mjesta, ne smije snositi negativne posljedice u smislu propisa o radu, osim u slučaju ako Poslodavac dokaže da se radnik neopravdano udaljio sa radnog mjesta.

Član 41.

(1) Radnik je dužan da se pridržava propisanih mjera zaštite na radu i da se brine o provođenju i unaprjeđenju zaštite na radu.

(2) Radnik ne smije obavljati rad pod uticajem alkohola ili opojnih sredstava.

(3) Radnik je dužan na zahtjev neposrednog rukovodioca pristupiti alkotestiranju. Ukoliko radnik odbije alkotestiranje, neposredni rukovodilac je ovlašten da radnika udalji sa radnog mjesta i podnese izvještaj i prijavu Upravi.

5. Sredstva i oprema za ličnu zaštitu radnika

Član 42.

(1) U slučaju potrebe Poslodavac će svim radnicima osigurati sredstva i opremu lične zaštite.

(2) Koristiti se mogu samo sredstva i oprema koja ispunjavaju uslove za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu što potvrđuje proizvođač ili uvoznik posebnom potvrdom.

6. Povrede na radu

Član 43.

(1) Povredom na radu smatra se svaka povreda prouzrokovana neposrednim i kratkotrajnim mehaničkim, fizikalnim ili hemijskim dejstvom, kao i povreda prouzrokovana naglim promjenama položaja tijela, iznenadnim opterećenjem tijela ili drugim promjenama fiziološkog stanja organizma ako je takva povreda vezana za obavljanje poslova na radnom mjestu, kao i na putu radi izvršavanja službenih zadataka.

(2) Nesrećom na poslu smatra se i povreda prouzrokovana na način iz prethodnog stava koja se dogodila na redovnom putu od stalnog mjesta rada do mjesta stanovanja i nazad.

Član 44.

Radnik koji je povrijeđen na poslu je dužan o tome neodložno obavjestiti svog neposrednog rukovodioca, ukoliko je to u mogućnosti učiniti zbog težine povrede.

Član 45.

U slučaju povrede na radu i profesionalnog oboljenja Poslodavac će postupiti prema Pravilniku o sadržaju i načinu podnošenja izvještaja o povredi na radu i profesionalnom oboljenju („Službene novine Federacije BiH“ broj: 9/23) a postupit će prema članu 6. spomenutog Pravilnika.

Član 46.

(1) Nakon što utvrdi uzroke i okolnosti pod kojima je nastupila nesreća na poslu ili havarija, lice odgovorno za zaštitu na radu dužno je zahtjevati od odgovornih rukovodioca da preduzmu odgovarajuće mjere da se opasnosti otklone ukoliko postoje.

(2) Ukoliko lice odgovorno za zaštitu na radu ustanovi da je do nesreće došlo propustom radnika ili odgovornih rukovodioca, jer nisu primjenjivane propisane mjere zaštite na radu, dužan je podnijeti zahtjev ovlaštenom organu za pokretanje postupka disciplinske, krivične i druge odgovornosti protiv tih lica.

7. Pružanje prve pomoći

Član 47.

(1) Prvu pomoć radnicima kod Poslodavca, u slučaju povrede, trovanja ili naglog oboljenja za vrijeme rada pruža svaki radnik i ima obavezu i dužnost da u slučaju nesreće na poslu učestvuje u pružanju prve pomoći.

(2) Prema svojim mogućnostima i znanjima, radnik učestvuje u raščišćavanju zakrčenih i porušenih prilaza, otkopavanju ili oslobađanju zatrpanih ili prignječenih radnika, transportu povrijeđenih do stanice hitne pomoći i sl.

(3) Poslodavac će odrediti radnike koji će provoditi mjere prve pomoći.

Član 48.

Prva pomoć koju pružaju posebno obučeni radnici sastoji se iz:

- a) utvrđivanje vrste i stepena povrede (po mogućnosti),
- b) hitnog obavještavanja stanice za hitnu pomoć ili najbliže zdravstvene ustanove i pozivanje sanitetskih kola,
- c) čišćenje predjela oko rane i njenog previjanja,
- d) zaustavljanje krvarenja,
- e) vještačkog disanja i oslobađanja disajnih puteva,
- f) prijenosa i prijevoza povrijeđenog do najbliže zdravstvene ustanove,
- g) pružanje prve pomoći kod udara električne struje.

Član 49.

- (1) U objektu Poslodavca, na vidljivim i lako pristupačnim mjestima, su postavljeni ormarići sa potrebnim sanitetskim materijalom za pružanje prve pomoći, odnosno set za pružanje prve pomoći.
- (2) Ormarići moraju biti obojeni bijelom bojom i na prednjoj strani označeni znakom crvenog krsta.
- (3) Na ormariću ili setu trebaju biti označeni brojevi telefona:
 - a) stanice hitne pomoći,
 - b) radnika za zaštitu na radu,
 - c) vatrogasaca,
 - d) policijske stanice.

Član 50.

U slučaju da ovim poglavljem pravilnika nije sve regulirano, primjenice se važeći Pravilnik o pružanju prve pomoći u slučaju povreda i oboljenja radnika na radu.

IV EVIDENCIJA

Član 51.

- (1) Poslodavac vodi propisanu evidenciju o:
 - a. provjeri znanja radnika iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
 - b. izvršenim pregledima i ispitivanjima radne sredine,
 - c. povredama na radu, profesionalnim oboljenjima, smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima,
 - d. ljekarskim pregledima radnika.
- (2) Poslodavac će dostaviti nadležnoj inspekciji rada godišnji izvještaj o slučajevima iz stava (1) tačka c) ovog člana, najdalje do 15. januara tekuće godine za prethodnu godinu.
- (3) Navedene evidencije vodi i čuva lice odgovorno za obavljanje poslova zaštite na radu shodno Pravilniku o vođenju evidencije, čuvanju isprava i sadržaju godišnjeg izvještaja iz oblasti zaštite na radu.
- (4) Ove evidencije će se voditi prema propisanim obrascima koji su dati u prilogu ovog Pravilnika i čine njegov sastavni dio.

Član 52.

Poslodavac je dužan da organu uprave nadležnom za poslove inspekcije rada dostavi godišnji izvještaj o povredama radnika na radu, profesionalnim oboljenjima, smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima, najkasnije do 15-og januara tekuće godinu za proteklu godinu.

V INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 53.

- (1) Inspeksijski nadzor nad izvršavanjem zakonskih i drugih propisa donesenih na osnovu zakona, tehničkih propisa i standarda koji se odnose na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu i odredaba ovog Internog akta, vrši organ uprave za inspekcije poslove u skladu sa Zakonom.
- (2) Poslove inspeksijskog nadzora iz stava (1) ovog člana vrši inspektor zaštite na radu, odnosno inspektor rada (u daljem tekstu: inspektor).

Član 54.

- (1) Poslodavac će na najbrži način izvijestiti općinski organ uprave nadležan za poslove inspekcije rada o svakom smrtnom slučaju, o nesreći koja je zadesila jednog ili veći broj radnika, kao i teže povrede na radu.
- (2) Obavijest iz prethodnog stava vrši direktor telefonom ili slično.
- (3) Poslodavac će nadležnom inspektoru omogućiti nesmetan rad i staviti mu na raspolaganje svu potrebnu dokumentaciju te pružiti potrebne informacije i obezbijediti prisustvo lica koje on bude tražio.

Član 55.

Poslodavac će pisano izvijestiti nadležnog inspektora o izvršenju rješenja inspektora, u roku od osam dana od datuma isteka roka za otklanjanje nedostataka odnosno nepravilnosti.

Član 56.

- (1) Poslodavac može protiv rješenja nadležnog inspektora rada izjaviti žalbu, u roku od osam dana od datuma prijema rješenja.
- (2) Poslodavac će:
 - odmah izvijestiti organ uprave nadležan za poslove inspekcije rada o svakom smrtnom slučaju, kolektivnoj nesreći, teškoj povredi na radu kao i svakoj pojavi koja bi mogla ugroziti život i zdravlje radnika na radu,
 - pismeno obavijestiti nadležni organ inspekcije rada o početku rada novog dijela najmanje osam dana prije početka rada,
 - omogućiti inspektoru rada pregled radnih prostorija i uređaja, odrediti stručne radnike koji će mu dati potrebna objašnjenja i staviti na raspolaganje normativna akta, isprave i druga dokumenta,

- na zahtjev inspektora rada, dostaviti tražene podatke u vezi sa zaštitom na radu,
- u ostavljenim rokovima otkloniti nedostatke utvrđene pravosnažnim rješenjem inspektora, o čemu će ga obavijestiti u roku od osam dana od isteka roka,
- na kraju godine podnositi nadležnom organu za poslove inspekcija rada izvještaj o stanju zaštite na radu, povredama radnika na radu, profesionalnim oboljenjima i oštećenjima zdravlja radnika, izvorima i uzrocima povreda i oboljenja, trajanja spriječenosti za rad kao i smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima.

VI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 57.

Poslodavac će u roku od 30 dana rješavati žalbe radnika po osnovu zaštite na radu uz prethodno pribavljanje mišljenja lica odgovornog za obavljanje poslova zaštite na radu.

Član 58.

Do donošenja predviđenih propisa iz zaštite na radu, Poslodavac je dužan primjenjivati postojeće propise navedene u važećem Zakonu o zaštiti na radu, kao i druge važeće zakonske i tehničke propise.

Član 59.

Za tumačenje ovog pravilnika nadležan je Školski odbor.

Član 60.

Izmjene i dopune ovog pravilnika vrši se na način i po postupku kao i za njegovo donošenje.

Član 61.

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o zaštiti na radu, broj: 139/2003 od 07.05.2003. godine.

Član 62.

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom donošenja i objavit će se na oglasnoj ploči, kao i na web stranici Poslodavca.

Broj: 01-1-1095/2023
Sarajevo, 27.06.2023. godine

Predsjednik Školskog odbora:

Merima Mašić, dipl. ing.

OBRAZAC E-1 EVIDENCIJE RADNE I ZAŠTITNE OPREME

R.br.	Radno mjesto	Naziv lične zaštitne opreme	Količina	Vijek trajanja (mjesec)	Potpis radnika
1.					
2.					
3.					
4.					

OBRAZAC E-2 EVIDENCIJA O RADNICIMA RASPOREĐENIM NA RADNIM MJESTIMA SA POVEĆANIM RIZIKOM

R.br.	Naziv radnog mjesta	Prezime (očevo ime) ime radnika	Datum izvršenog pregleda	Rokovi u kojima se obavljaju ljeakarski pregledi	Osiguravajuće društvo
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					

OBRAZAC E-3 EVIDENCIJA O OBUCI RADNIKA I PROVJERI ZNANJA IZ OBLASTI ZAŠTITE NA RADU

R.br.	Prezime (očevo ime) ime	Radno mjesto	Datum kad je izvršena obuka	Konstatacija	Prezime i Ime lica koja su vršili obuku i njihova stručna sprema
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					

OBRAZAC E-4 EVIDENCIJA O IZVRŠENIM PREGLEDIMA I ISPITIVANJIMA FIZIČKIH, HEMIJSKIH I BIOLOŠKIH ŠTETNOSTI I MIKROKLIME U RADNIM I POMOĆNIM PROSTORIJAMA

R.br.	Naziv radne i pomoćne prostorije	Datum posljednjeg pregleda i ispitivanja	Datum sljedećeg pregleda i ispitivanja	Broj isprave	Naziv organizacije koja je vršila preglede i ispitivanja
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					

OBRAZAC E-5 EVIDENCIJE O PREGLEDIMA I ISPITIVANJIMA SREDSTAVA RADA I OPREME

R.br.	Naziv sredstva rada i opreme	Broj isprave	Datum posljednjeg pregleda i ispitivanja	Datum sljedećeg pregleda i ispitivanja	Broj uputstva za siguran rad	Naziv organizacije koja je vršila preglede i ispitivanja
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
13.						

OBRAZAC E-6 EVIDENCIJE O PREGLEDIMA I ISPITIVANJIMA SREDSTAVA LIČNE ZAŠTITE

R.br.	Naziv sredstva lične zaštite	Broj isprave/standarda	Datum posljednjeg pregleda i ispitivanja	Datum sljedećeg pregleda i ispitivanja	Broj uputstva za siguran rad	Naziv organizacije koja je vršila preglede i ispitivanja
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
13.						

OBRAZAC E-7 EVIDENCIJA O POVREDAMA RADNIKA NA RADU, PROFESIONALNIM OBOLJENJIMA, SMRTNIM SLUČAJEVIMA I NJIHOVIM UZROCIMA

R.br.	Prezime (očevo ime) ime radnika	Kratak opis povrede	Uzrok povrede	Težina povrede	Datum i sat povrede	Trajanje spriječenosti za rad	Preduzete mjere u cilju otklanjanja uzroka ovrede
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							

Evidencija E-7 čuva se najmanje deset godina od dana kada se desio događaj, ako drugim propisom nije određen duži rok.

OBRAZAC E-8 EVIDENCIJE O PRETHODNIM, PERIODIČNIM I LJEKARSKIM PREGLEDIMA RADNIKA

R.br.	Naziv organizacije koja je izvršila ljeakarski pregled	Datum kad je izvršen ljeakarski pregled	Ime (očevo ime) prezime	Utvrđena radna sposobnost radnika	Utvrđeno profesionalno oboljenje radnika	Utvrđena invalidnost radnika
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						